

Polacy w służbie pokoju

1953–2003

Polacy w służbie pokoju

1953–2003

Agencja Wydawnicza CB
Warszawa 2002

ISBN 83-7339-016-2

© Copyright by Agencja Wydawnicza CB, Warszawa 2002

Album powstał na zlecenie Departamentu Wychowania i Promocji Obronności MON,
z inicjatywy Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ.

Wstęp

Współczesny świat stawia przed siłami zbrojnymi wyzwania, jakich wcześniej nie znała historia. Demokratyczne armie przygotowują się dzisiaj przede wszystkim do misji przywracania i utrzymywania pokoju. Rzeczpospolita Polska ma w tej dziedzinie bardzo bogate doświadczenie, które dokumentuje ten album.

Minęło pół wieku od momentu, kiedy polscy żołnierze po raz pierwszy uczestniczyli w międzynarodowej misji pokojowej – w 1953 roku grupa polskich oficerów weszła w skład komisji nadzorujących zawieszenie broni w Korei. Od tamtego czasu ponad 45 tysięcy żołnierzy w polskich mundurach pełniło służbę pod błękitną flagą Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz z mandatu innych organizacji międzynarodowych, zdobywając najwyższe uznanie za doskonałe przygotowanie do wypełniania swoich zadań.

Osobiście także pełen jestem podziwu dla żołnierzy, którzy tak wielu ludziom potrzebującym pomocy zawsze kojarzyć się będą z nadzieją na powrót do normalnego życia. Udział w misji pokojowej wymaga nie tylko znakomitego profesjonalnego przygotowania, wymaga też niezwykłego hartu ducha i odwagi. Żołnierze pełnią służbę w nadzwyczaj trudnych warunkach – nie tylko geograficznych i klimatycznych, ale także psychologicznych – daleko od domu i najbliższych, w krajach o odmiennych obyczajach i kulturze, gdzie każdy gest lub słowo wymaga wielkiej ostrożności i gdzie niebezpieczeństwo grozi praktycznie z każdej strony. Tutaj więc liczy się przede wszystkim znajomość żołnierskiego rzemiosła, odwaga i wiedza o realiach otaczającego świata.

Służba w misjach pokojowych ma także wiele innych wymiarów – daje przecież możliwość poznania kultury i obyczajów innych narodów, poszerza wiedzę, pozwala lepiej rozumieć współczesny świat. Żołnierz wyjeżdżający na misję jest ambasadorem Polski w świecie, po powrocie do kraju – ambasadorem świata w Polsce.

Obydwa te zadania ilustruje ten album, pokazując nie tylko historię udziału żołnierzy Wojska Polskiego w misjach pokojowych na całym świecie, ale także dostarczając informacji o krajach, gdzie pełnili swoją służbę. Na kartach tej książki spisano i zilustrowano historię ludzi, którzy – ryzykując własnym życiem – nieśli innym nadzieję na wolność, pokój, normalne życie. Wydawnictwo dokumentuje dzieje i dokonania ludzi, którzy w pełni zasługują na miano spadkobierców chlubnej rycerskiej tradycji polskiego oręża, pokazuje wszystkie wymiary ich służby – również ten najbardziej tragiczny, o którym mówić najtrudniej – losy żołnierzy, którzy za bezpieczeństwo innych zapłacili cenę najwyższą, cenę własnego życia.

Wydawnictwo, które trafia właśnie do rąk Czytelnika, wszechstronnie opisuje półwiecze udziału polskich żołnierzy w misjach pokojowych i humanitarnych. Wierzę, że książka ta będzie nie tylko źródłem wiedzy o jednym z rozdziałów najnowszej historii Wojska Polskiego, ale także ważkim głosem w dyskusji nad problemami współczesnego świata oraz wyzwaniami, stojącymi przed siłami zbrojnymi państw demokratycznych.

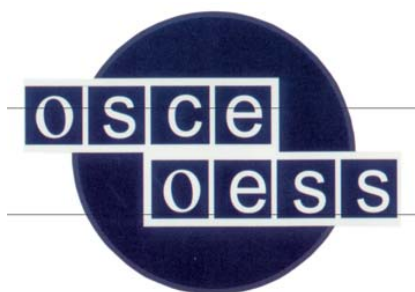

Jerzy Szmajdziński

Polscy żołnierze w misjach pokojowych 1953–2001

Nr	Misja	Kraj	Liczba osób	Czas trwania	Uwagi
1	NNSC	Korea	1065	1953-	Komisja Międzynarodowa
2	ICSC	Wietnam, Laos, Kambodża	1928	1954-1975	Komisja Międzynarodowa
3	OTN	Nigeria	5	1968-1970	Komisja Międzynarodowa
4	ICCS	Południowy Wietnam	650	1973-1979	ONZ
5	UNEF II	Egipt	11699	1973-1979	ONZ
6	UNDOF	Syria, Izrael	8912	1974-	ONZ
7	UNIIMOG	Iran, Irak	45	1988-1990	ONZ
8	UNTAG	Namibia	373	1989-1990	ONZ
9	OSGAP	Afganistan, Pakistan	2	1990-1991	ONZ
10	UNGOMAP	Afganistan, Pakistan	1	1991-1993	ONZ
11	Pustynna Burza	Arabia Saudyjska	393	1990-1991	Siły sprzymierzone
12	UNAMIC	Kambodża	2	1991-1992	ONZ
13	UNIKOM	Kuwejt, Irak	56	1991-	ONZ
14	UNGCI	Irak	62	1991-	ONZ
15	MINURSO	Zachodnia Sahara	27	1991-	ONZ
16	UNSCOM	Irak	8	1992-	ONZ
17	UNIFIL	Liban	7682	1992-	ONZ
18	UNPROFOR	b. Jugosławia	3867	1992-1995	ONZ
19	UNCRO	Chorwacja	1064	1995	ONZ
20	UNTAC/UNMLT	Kambodża	1254	1992-1994	ONZ
21	OBWE	b. Jugosławia	4	1991-1994	OBWE
22	OBWE	Gruzja	9	1992-	OBWE
23	OBWE	Górny Karabach	1	1992	OBWE
24	UNOMIL	Liberia	3	1993-1994	ONZ
25	UNAMIR	Rwanda	5	1993-1995	ONZ
26	UNOMIG	Gruzja	26	1994-	ONZ
27	UNAVEM II/III	Angola	14	1995-1997	ONZ
28	MONUA	Angola	8	1997-1998	ONZ
29	UE	b. Jugosławia	2	1994-	UE
30	MNF	Haiti	56	1994-1995	Siły sprzymierzone
31	UNMOT	Tadżykistan	24	1995-2000	ONZ
32	IFOR	Bośnia i Hercegowina	931	1996	NATO
33	SFOR	Bośnia i Hercegowina	3260	1997-	NATO
34	UNTAES	Wschodnia Słowenia	10	1996-1997	ONZ
35	UNPREDEP	Macedonia	8	1996-1999	ONZ
36	UNMOP	Chorwacja (Prevlaka)	5	1996-	ONZ
37	OBWE (wybory)	Bośnia i Hercegowina	141	1996/97/98	OBWE

38	OBWE	Łotwa	3	1996-1999	OBWE
39	OBWE	Chorwacja	5	1996-2000	OBWE
40	OBWE	Bośnia i Hercegowina	2	1998-1999	OBWE
41	OBWE	Macedonia	2	1997-1998	OBWE
42	UNMIBH	Bośnia i Hercegowina	2	1999-	ONZ
43	KVM	Jugosławia	4	1998-2000	OBWE
44	AFOR	Albania	140	1999	NATO
45	KFOR	Jugosławia (Kosowo)	1310	1999-	NATO
46	MONUC	Kongo	3	1999-	ONZ
47	UNMIK	Jugosławia (Kosowo)	2	1999	ONZ
48	OBWE (wybory)	Jugosławia (Kosowo)	19	2000	OBWE
49	OS KFOR	Jugosławia (Kosowo)	531	2000	NATO
50	UNMEE	Etiopia i Erytrea	12	2000	NATO
51	MIF	Zatoka Perska	6	2000	ONZ

KOREA

KOREAŃSKA REPUBLIKA LUDOWO-DEMOKRATYCZNA

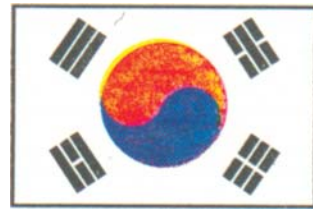
Pow.: 120,5 tys km²

Ludność: 24,3 mln. (1997 r.)

Stolica: Phenian

Jęz. urzęd.: koreański

Jedn. monet.: won

REPUBLIKA KOREI

Pow.: 99,3 tys. km²

Ludność: 45,6 mln. (1997 r.)

Stolica: Seul

Jęz. urzęd.: koreański

Jedn. monet.: won

Po zakończeniu II wojny światowej, wolna już od Japończyków Korea, podzieliła się na część północną, będącą pod wpływami ZSRR i południową o prozachodniej orientacji politycznej.

25.06.1950 roku między obu państwami wybuchła wojna. Koreę Północną (Koreańską Republikę Ludowo-Demokratyczną) wspierali chińscy ochotnicy, Koreę Południową zaś (Republikę Korei) – wojska ONZ, a głównie armia Stanów Zjednoczonych.

Latem 1951 roku rozpoczęły się w Kesongu rokowania. Doprowadziły one do podpisania rozejmu w Panmundżonie 27 lipca 1953 r.

Do czuwania nad wypełnieniem warunków porozumienia powołano międzynarodowe komisje: rozbrojenia oraz nadzoru i kontroli.

W skład Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych obok przedstawicieli Czechosłowacji, Szwajcarii i Szwecji wchodził także Polacy. Od tej pory datuje się udział Polski w międzynarodowych misjach pokojowych.

Miejsca obrad Komisji

Oprócz KNPN działała tam również Komisja Repatriacyjna Państw Neutralnych – także z udziałem Polaków.

Komisja Nadzorcza Państw Neutralnych działała poprzez 20 grup inspekcyjnych. W każdej było co najmniej 4 oficerów, zawsze w liczbie równej każdego z państw – członków Komisji.

WIETNAM, LAOS, KAMBODŻA

WIETNAM

Pow.: 331,7 tys. km²
 Ludność: 72,5 mln. (1994)
 Stolica: Hanoi
 Jęz. urzęd.: wietnamski
 Jedn. monet.: dong

LAOS

Pow.: 236,8 tys. km²
 Ludność: 4,3 mln. (1991)
 Stolica: Vientiane
 Jęz. urzęd.: laotański
 Jedn. monet.: kip

KAMBODŻA

Pow.: 181916 km²
 Ludność: 10,4 mln. (1997)
 Stolica: Phnom Penh
 Jęz. urzęd.: khmerski

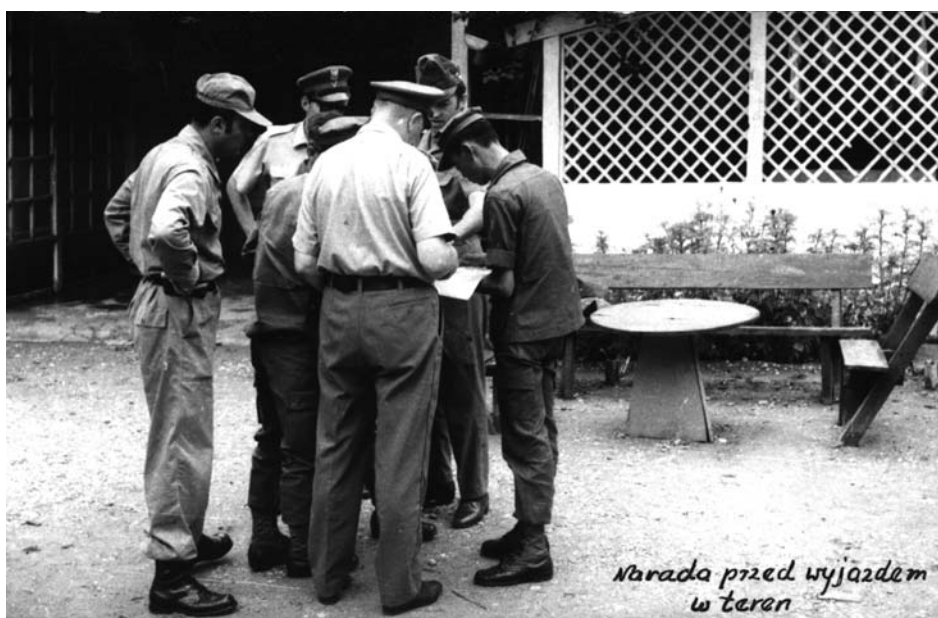
Po walkach z Japończykami, Wietnamczycy walczyli o niepodległość swego kraju z Francuzami. Francja, po klęsce pod Dien Bien Phu i poniesieniu dużych strat, musiała zgodzić się na dekolonizację tego obszaru.

Zgodnie z ustaleniami rokowań genewskich przerwano działania wojenne i utworzono trzy suwerenne państwa: Wietnam, Laos i Kambodża.

Kontrola wykonania tych układów została powierzona komisjom mieszanym, składającym się we wszystkich trzech państwach – z przedstawicieli obydwu stron i Międzynarodowym Komisjom Nadzoru i Kontroli, w skład których wchodziłi przedstawiciele Indii, Kanady i Polski.

Komisje wypełniały następujące zadania:

- kontrola przegrupowań wojsk,
- czuwanie nad liniami demarkacyjnymi,
- kontrola zwalniania jeńców i internowanych,
- nadzór nad portami, lotniskami itp. w związku z zakazem sprowadzania wojsk i sprzętu,
- czuwanie nad bezpieczeństwem wojsk w czasie przegrupowań i ewakuacji.

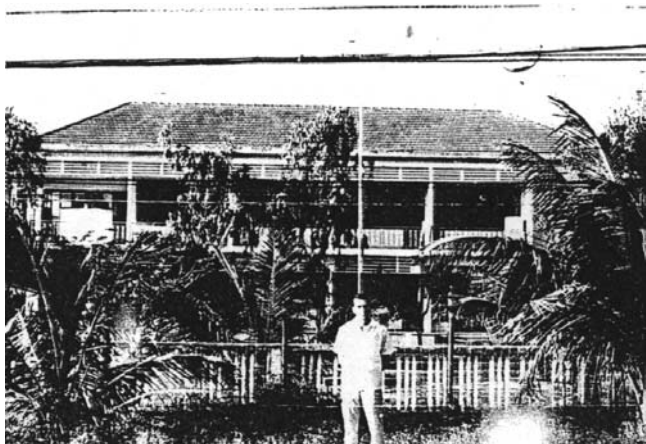
Członkowie Komisji

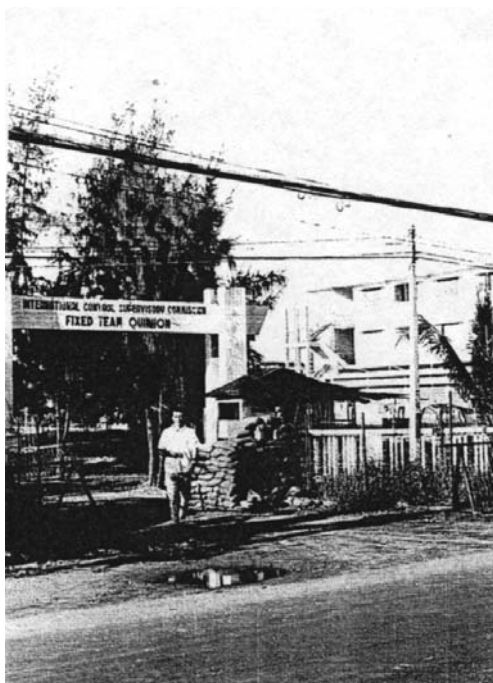
Wylot na inspekcję

W strefie zdemilitaryzowanej

Siedziba polskich członków Komisji

Na lotnisku w Sajgonie. Drugi z lewej gen. bryg. Marian Ryba

Międzynarodowa grupa inspekcyjna

Podczas inspekcji w terenie

Siedziba delegacji polskiej w Phnom Penh

Odprawa przed inspekcją

Wstępne ustalenia wyników dochodzenia

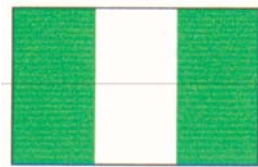
Powrót kanonierką do stolicy

Przedstawiciele Wojska Polskiego uczestniczyli jeszcze w UNAMIC w Kambodży w latach 1991–1992 oraz w UNTAC/UNMIL, dokąd Polska wysłała kontyngent wielkości batalionu złożonego z jednostek inżynierskich i zaopatrzeniowych. Tam w latach 1992–1994 nasi żołnierze dostarczali jednostkom operacyjnym wodę, żywność i paliwo. Naprawiali również drogi i mosty.

NIGERIA

NIGERIA

Pow.: 923,8 tys. km²

Ludność: 115,7 mln. (1992)

Stolica: Abudża (do 1991 – Lagos)

Jęz. urzęd.: angielski

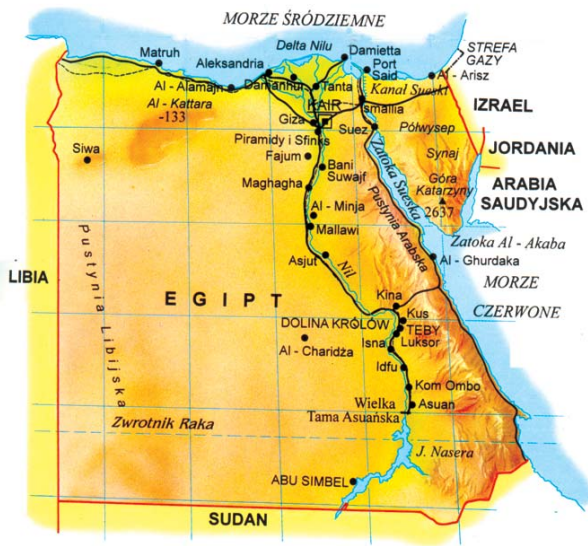
Jedn. monet.: naira

W Nigerii od połowy 1967 r. toczyła się wojna domowa. Secesjoniści biafrańscy dążyli do oderwania się od federacji i utworzenia samodzielnego państwa. Oskarżali oni wojska rządowe o dokonanie zbrodni ludobójstwa. W 1968 roku Rząd Federalnej Republiki Nigerii chcąc obalić te bezpodstawne oskarżenia, zwrócił się do rządów Kanady, Polski, Szwecji i Wielkiej Brytanii oraz do ONZ i Organizacji Jedności Afrykańskiej z prośbą o skierowanie swych przedstawicieli do zbadania zarzutów secesjonistów.

Podczas podróży inspekcyjnych na obszarach objętych działaniami wojennymi wizytowano sztaby dywizji, brygad, sektorów, batalionów, wysunięte stanowiska kompanii i plutonów, obozy jeńców wojennych, obozy przesiedlanej ludności, ośrodki Międzynarodowego Czerwonego Krzyża medyczne i żywnościowe, szpitale, magazyny, wioski, targowiska, punkty zbiorcze dla ludności wychodzącej z buszu oraz wszelkiego rodzaju placówki misyjne. W czasie tych wizyt przeprowadzono wywiady z dowódcami wszystkich szczebli, podoficerami i żołnierzami wojsk federalnych, gubernatorami wojskowymi i administratorami cywilnymi, nauczycielami, księżmi i misjonarzami rozmaitych wyznań, z personelem MCK i innych licznych organizacji charytatywnych, a także uciekinierami z obszarów secesyjnych, mieszkańcami miast i wsi, przesiedleńcami.

EGIPT

EGIPT

Pow.: 1991,4 tys km²

Ludność: 55 mln. (1991)

Stolica: Kair

Jęz. urzęd.: arabski

Jedn. monet.: funt egipski

BLISKI WSCHÓD

Nie wglębiając się zbytnio w historię regionu, należy jednak podkreślić ciągle napięcia między Palestyńczykami i Żydami, jakie uwypukliły się szczególnie po powstaniu w 1948 roku państwa Izrael. Wrogość ta przerodziła się w otwartą wojnę.

Kolejny konflikt zbrojny wybuchł w 1956 roku, kiedy to wojska izraelskie i francuskie ruszyły na Egipt.

Arabsko-izraelskie wojny miały jeszcze miejsce w roku 1967 i w 1973.

W wyniku wojny czerwcowej (1967) pod izraelską okupację trafił Półwysep Synaj, Strefa Gazy, Zachodni Brzeg Jordanu wraz ze wschodnią częścią Jerozolimy oraz część Wzgórz Golan (Syria).

W wygaszaniu tych wszystkich konfliktów i rozdzieleniu (strefy buforowe) walczących wojsk brały udział siły pokojowe ONZ (UNTSO, UNRWA I, UNEF II i UNDOF).

W skład sił pokojowych UNEF II wchodziła Polska Wojskowa Jednostka Specjalna, która działała we współpracy z Kanadyjczykami, Finami, Ghańczykami i Szwedami, operując na terenie Egiptu.

Oficerowie I zmiany
PWJS

Dowódca I zmiany PWJS
płk Jerzy Jarosz

Dowódca Sił Zbrojnych ONZ
na Bliskim Wschodzie – fiński
gen. Ensjo Silasvuo wśród
polskich oficerów.

Do głównych zadań PWJS należało:

- przewóz osób, żywności, materiałów pędnych i smarów oraz innych środków materiałowych,
- oczyszczanie (uzdatnianie) i dowóz wody do wszystkich kontyngentów i posterunków obserwacyjnych w całej strefie buforowej,
- sprawdzanie i rozpoznanie, a następnie rozminowanie dróg, terenu i obiektów oraz niszczenie i unieszkodliwianie min,
- budowa, remont obiektów mieszkalnych i sztabowych,
- odpiaszczanie i remont dróg w strefie buforowej,
- medyczna pomoc i leczenie szpitalne żołnierzy UNEF i UNDOF ze wszystkich kontyngentów.

Podobne zadania spełniali
Polacy w UNDOF na
Wzgórzach Golan.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

JESTEŚ

Jesteś tu WODO
podstawą szczęścia
strachem i marzeniem
chorobą i radością

Głęboko drąży skałę
korzeń palmy
aby znaleźć
i wyssać

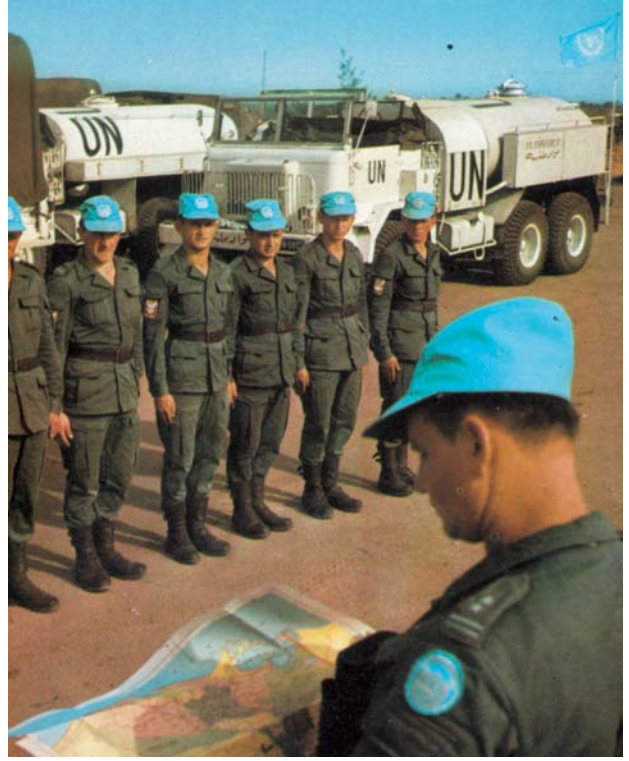
CIEBIE

a robi to bez czarodziejskiej różdżki

Za to – dźwiganie liści
jest triumfalnym śpiewem wiatru
a dla wędrowca
ulgą cienia
w czas sjęsty

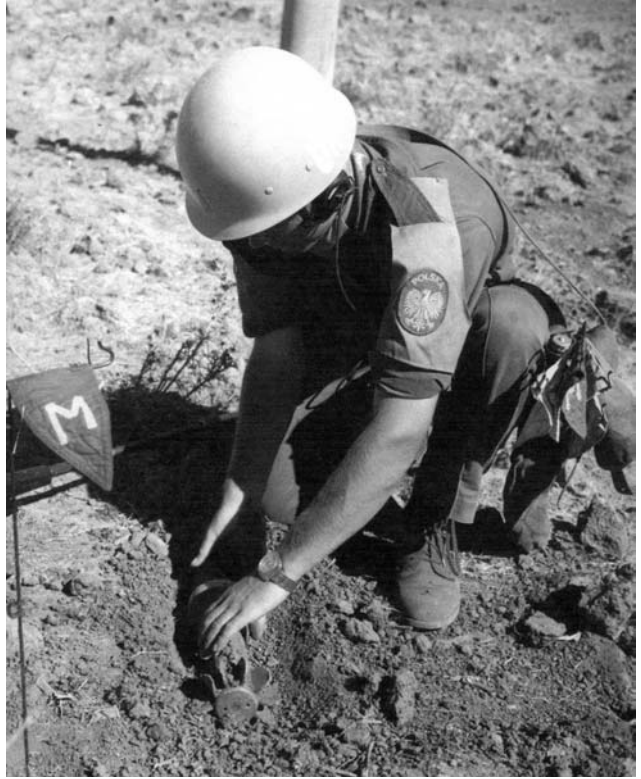
A TERAZ NA SYNAJ Z ŻYCIODAJNĄ WODĄ...

SAPERSKI TRUD

NASI CHŁOPCY

Gdzieś między ziarnami krzemienia
ukryta w podmuchach Hamsinu

Naładowana energia
do zniszczenia dziesięciu
Homo Sapiens
CZEKA

A gdy nadejdzie czas wybuchu
nażre się krwią rozdartych naczyń
wryje w piasku
płaskorzeźbę grozy i bólu
rzucając pokarm ludzkich strzępów
dla muszek, skorpionów i hien.

Jesteś tu po to
aby wiadano o Polakach
którzy tajemnicę licznika Geigera
z dźwięków ostrzegawczych odczytują
i słup eksplozji
bezpiecznie kierują w przestrzeń

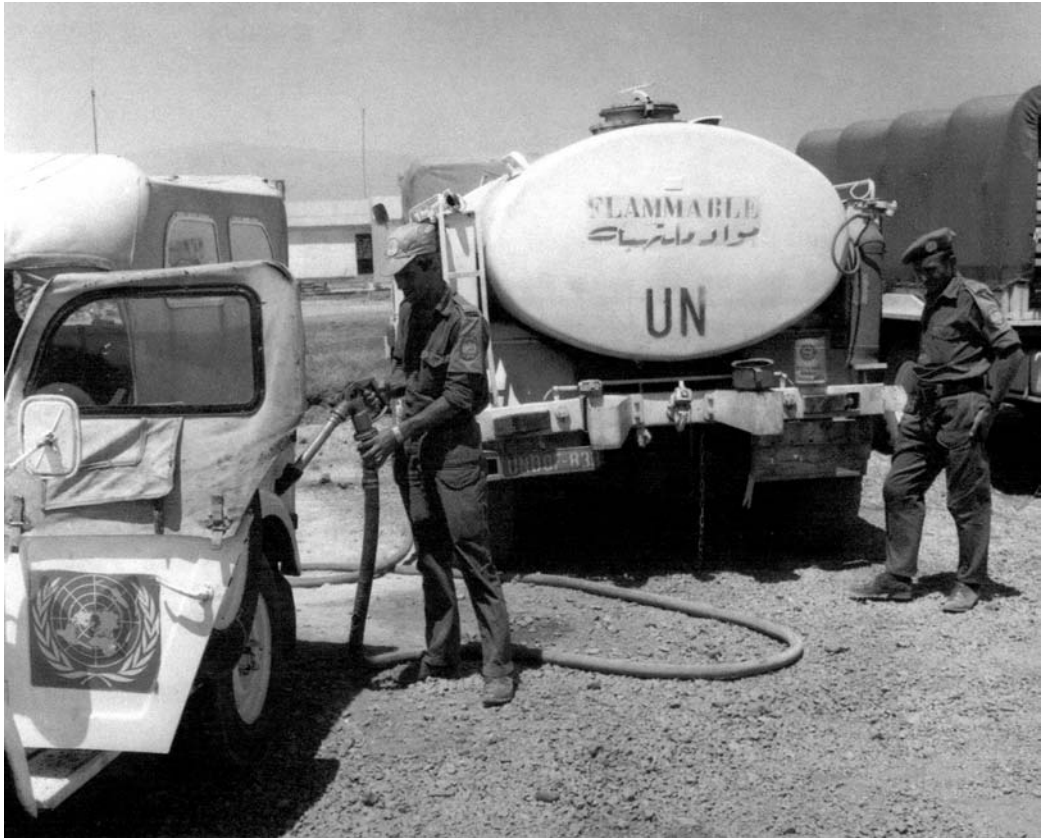

Odpraszczanie i remont dróg w strefie buforowej to też praca polskich saperów.

ZAOPATRZENIE W PALIWO

OBSŁUGA TECHNICZNA POJAZDÓW

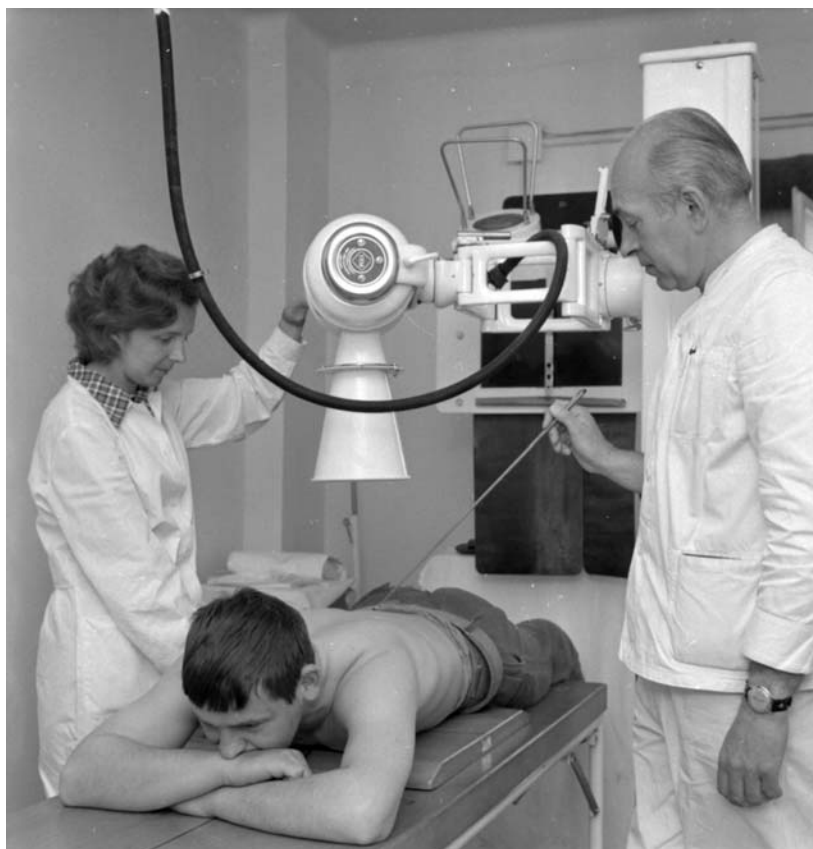

REMONTOWCY

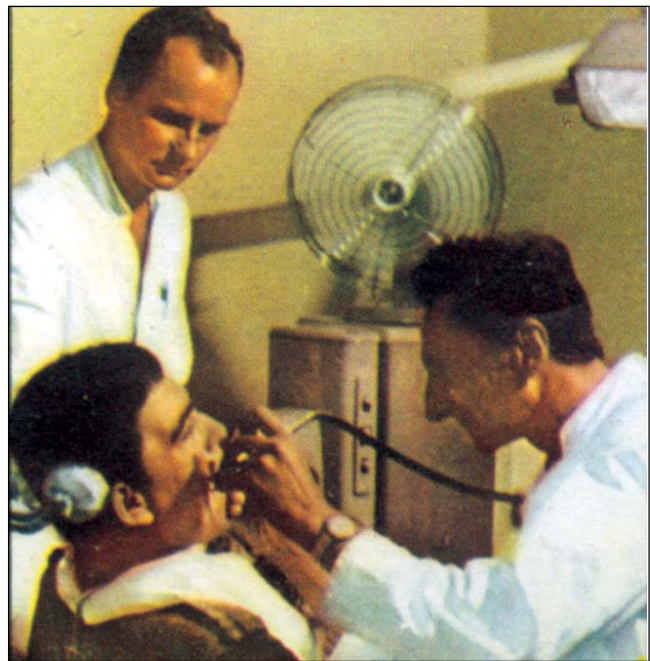

SŁUŻBA MEDYCZNA

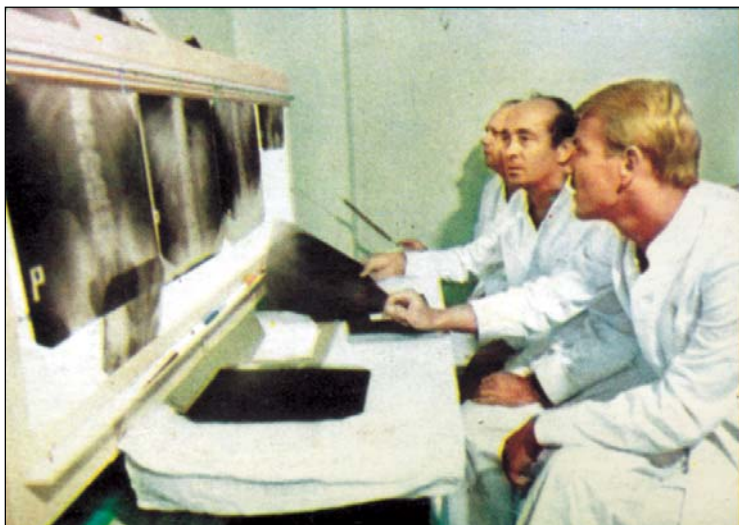

W sali zabiegowej

O zęby też trzeba dbać

Kierownik gabinetu rentgenowskiego ppłk lek. Edward Kuś wspólnie z mjr. lek. Jeremim Gajewskim i por. lek. Krzysztofem Markiewiczem przeglądają zdjęcia rentgenowskie pacjentów oddziału chirurgicznego.

Strój pielęgniarstwa to nie tylko biały kitel i czepek

Służba medyczna była ważnym elementem każdej misji pokojowej.

APPENDICIS (UNEF)

To było proste
jak egzamin prowadzony sprawnie
bez przerw na papierosa
czy profesorski sen

Pytanie – odpowiedź
Uzupełnienie – wytarcie
Pean – gaza
K r o p l ó w k a

A jednak inaczej

Bo już okulary spływają ze skóry twarzy
krople potu zaciemniają wzrok
sodowej trzeba zażądać (jak w knajpie)
Potem przerwa dwie minuty nie więcej
i znowu Pean – gaza – szew
kapciuchowy

zaszyć otrzewną ciągłym
osłonić barierę brzuszną pępowiny

Tylko palce mokre
w rękawiczce rozcierasz
jeszcze gest aby haki równe
by widok był i wygodą rąk
Rozwiązać spoidło tkanej
jego ludzkość stłumioną narkozą
i koniecznością walki
o życie

Ismailia

1976 r.

SŁUŻBA KWATERMISTRZOWSKA

W trosce o żołnierskie żołądki

Strawa dla ducha też jest potrzebna. W wolnym czasie na wycieczce w kairskim zoo.

SYRIA

SYRIA

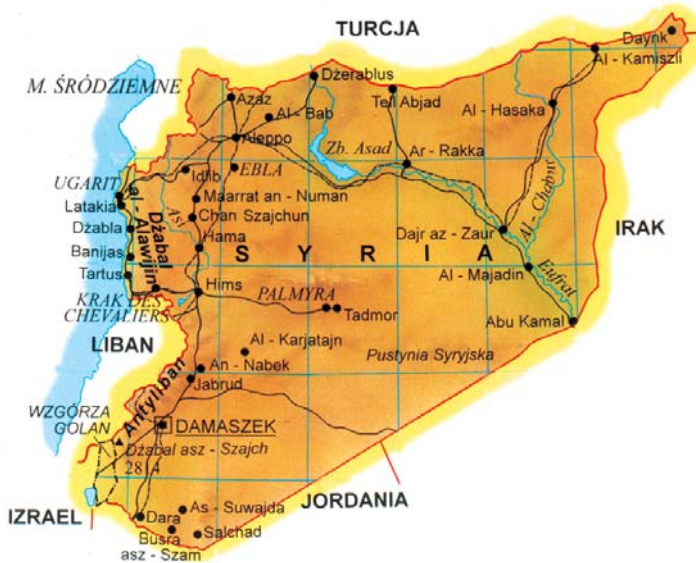
Pow.: 185,2 tys km² (łącznie z okupowanymi Wzg. GOLAN)

Ludność: 13 mln. (1993)

Stolica: Damaszek

Jęz. urzęd.: arabski

Jedn. monet.: funt syryjski

UNDOF (United Disengagement Observer Force), rozmieszczone na wzgórzach Golan, to druga misja ONZ, gdzie Polacy weszli z jednostką logistyczną (od czerwca 1974 do grudnia 1993). W UNDOF, w Syrii na Wzgórzach Golan polscy żołnierze współdziałali z Austriakami i Irańczykami.

Najwyższa wieża obserwacyjna POLBAT-u na Wzgórzach Golan.

Z wizytą u wiejskiej rodziny arabskiej.

Oficerowie polski i peruwiański oglądają wrak czołgu.

NA WZGÓRZACH GOLAN I NA HERMONIE

Rozminowanie na Wzgórzach Golan

We wrześniu 2002 roku nastąpiła kolejna rotacja w polskim kontyngencie UNDOF.

Z tej okazji miały miejsce uroczystości z pełnym ceremoniałem wojskowym.

NAMIBIA

NAMIBIA

Pow.: 823168 km²

Ludność: 1,334 mln.

Stolica: Windhoek

Język urzęd.: afrykański, angielski

Namibia, znana poprzednio jako Południowo-Zachodnia Afryka, jeszcze przed drugą wojną światową była terytorium mandatowym Ligi Narodów.

Jej status po wojnie zmienił się. Choć stanowiła Terytorium Powiernicze ONZ, faktyczną administrację sprawowała RPA.

Podczas gdy inne państwa afrykańskie uzyskiwały niepodległość, Namibia ciągle była pod obcą kuratelą.

W 1978 roku Kanada, Francja, RFN, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone zaproponowały Radzie Bezpieczeństwa przeprowadzenie w tym kraju wolnych wyborów pod auspicjami ONZ.

Po latach negocjacji wreszcie do tego doszło. Powołano Grupy Doradczego Wsparcia ONZ (UNTAG), które nadzorowały proces dochodzenia Namibii do niepodległości.

Od 12 lat państwo to (już niepodległe) jest członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Roźmieszczenie głównych elementów
kontyngentu wojskowego Doradźej Grupy ONZ w Namibii-UNTAG

IRAK

IRAK

Pow.: 434 tys. km²

Ludność: 17,754 mln.

Stolica: Bagdad

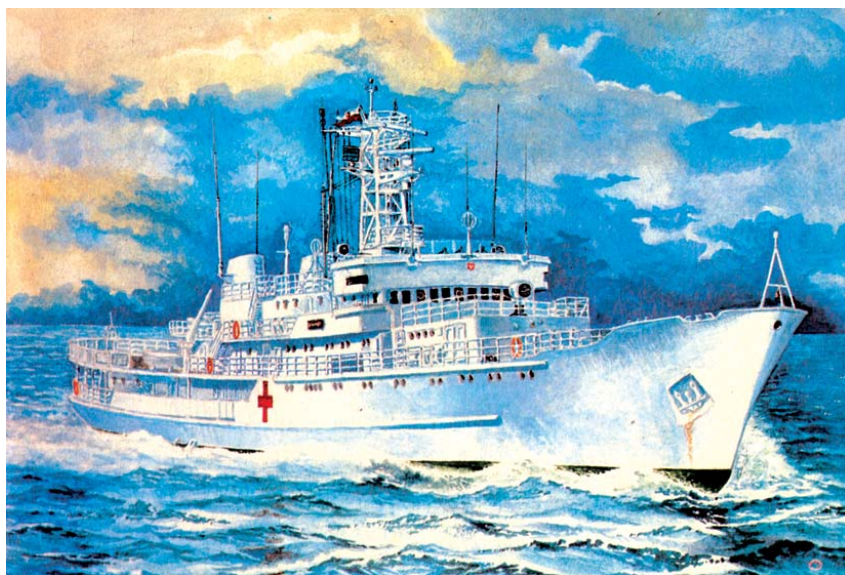
Jęz. urzęd.: arabski, kurdyjski

W 1990 roku Irak dokonał inwazji na Kuwejt. Spotkało się to z natychmiastową reakcją ONZ. Rada Bezpieczeństwa bezzwłocznie potępiła agresję, żądając wycofania wojsk na swoje terytorium, a Zgromadzenie Ogólne jednogłośnie potępiło irackich napastników.

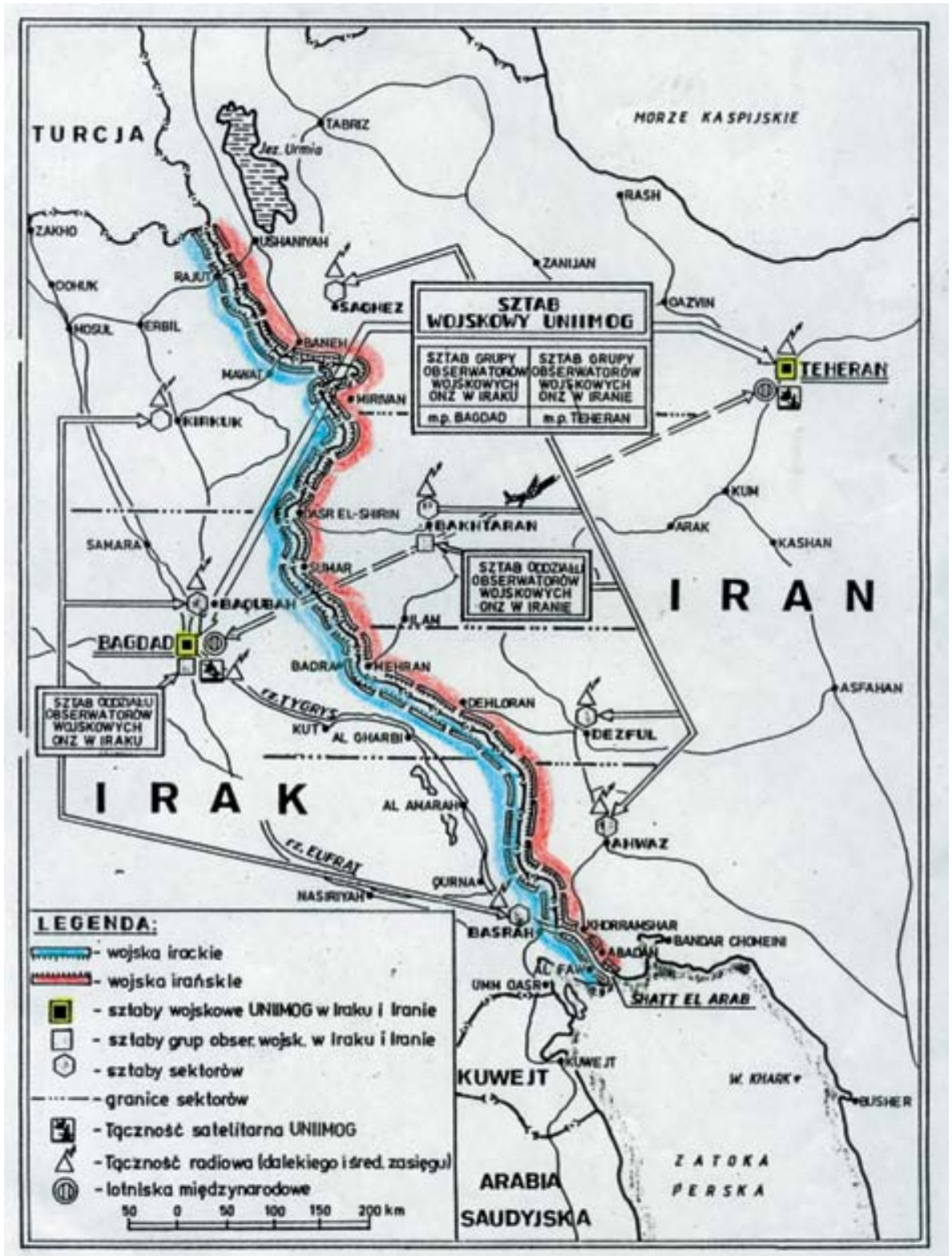
Za aprobatą ONZ postanowiono pokój przywrócić siłą. Wojska Sił Sprzymierzonych w ramach akcji „Pustynna Burza” w lutym 1991 roku doprowadziły do ustabilizowania sytuacji. W operacji tej brała udział grupa z polskiej służby zdrowia, a do Zatoki wpłynął nasz ORP „WODNIK”, przystosowany do roli pływającego szpitala.

Decyzją Rady Bezpieczeństwa (rezolucja 687) powołano misję obserwacyjną UNIKOM. Rezolucja ta dotyczyła także likwidacji irackiej broni masowej zagłady.

ORP *Wodnik* jako okręt sanitarno-ewakuacyjny (szpitalny) na wodach Zatoki Perskiej, 1990 r. (rys. M. Soroka, TBiU nr 144)

Rozmieszczenie elementów dowodzenia i nadzoru UNIMOG
na terytorium Iraku i Iranu

KUWEJT

KUWEJT

Pow.: 17814 km²

Ludność: 1,1 mln.

Stolica: Kuwejt

Jęz. urzęd.: arabski

KUWEJT – bogaty emirat leżący nad północnym wybrzeżem Zatoki Perskiej, zaatakowany przez armię iracką, znalazł się w bardzo trudnej sytuacji.

Pod auspicjami ONZ utworzono wielonarodowe Siły Sprzymierzone, które zostały wysłane do baz w Arabii Saudyjskiej i Turcji, a flota wojenna na wody Oceanu Indyjskiego i do Zatoki Perskiej.

Ponieważ prezydent Iraku odmówił dobrowolnego wycofania swych wojsk z Kuwejtu, został z tego państwa usunięty siłą w ramach operacji „Pustynna Burza”.

Do dziś działa tam Misja Obserwacyjna ONZ Irak-Kuwejt (UNIKOM)

ARABIA SAUDYJSKA

ARABIA SAUDYJSKA

Pow.: 2150 km²

Ludność: 14,691 mln.

Stolica: Rijad

Jęz. urzęd.: arabski

Polska oprócz okrętu-szpitala ORP „WODNIK” wysłała personel medyczny do międzynarodowego stacjonarnego szpitala polowego w Arabii Saudyjskiej.

Dyplom uznania Armii Amerykańskiej dla personelu polskiej grupy medycznej.

DEPARTMENT OF THE ARMY

U.S. ARMY CENTRAL COMMAND
22nd SUPPORT COMMAND (TAA)

Certificate of Achievement
is awarded to

THE MEMBERS OF THE POLISH MEDICAL GROUP (KKMC)

In recognition of your personal contribution to operation "DESERT SHIELD" and "DESERT STORM", the most successful logistical deployment in support of a combat victory in military history. It was through your personal commitment and professionalism that the United States and Coalition Forces, while on duty in a hostile environment, were triumphant in their mission to destroy the Iraqi Republican Guard and liberate the Emirate of Kuwait. We are Proud of your accomplishments and humbled by your sacrifices. We salute and thank you.

03 MAY 1991
Date

William G. Pagonis

WILLIAM G. PAGONIS
LIEUTENANT GENERAL USA
COMMANDING

Irackie dziecko pod opieką polskiej pielęgniarki.

Pielęgniarki z Filipin, Egiptu, Stanów Zjednoczonych i Polski.

Dyżurna sanitarka

Przygoda z wielbłądem. Na wycieczce w Rijadzie

LIBAN

LIBAN

Pow.: 10,23 tys. km²

Ludność: 3,1 mln. (1997)

Stolica: Bejrut

Jez. urzęd.: arabski

Jedn. monet.: funt libański

Rys historyczny konfliktów

Od połowy XIX w. Liban był terenem bratobójczych walk pomiędzy przedstawicielami różnych etnicznych i religijnych. Sytuacja taka utrzymywała się również po zakończeniu II wojny światowej i odzyskaniu niepodległości. Narastające antagonizmy oraz obecność uzbrojonych grup bojowników palestyńskich doprowadziły w 1975 roku do wybuchu wojny domowej. Szczególnie na południu kraju trwały starcia, głównie pomiędzy Palestyńczykami i muzułmańskimi ugrupowaniami libańskimi, a nieregularnymi grupami chrześcijańskimi wspomaganymi przez Izrael. Nie ustawały ataki palestyńskich fedainów na cele położone na terenie Izraela.

Rozmieszczenie UNIFIL w południowym Libanie

Ten zaś w odwecie przeprowadził „Operację LITANI” zajmując obszary libańskie i atakował położone tam bazy palestyńskie.

19 marca 1978 roku Rada Bezpieczeństwa ONZ wezwała Izrael do przestrzegania integralności terytorialnej i wycofania się z całego terytorium Libanu. Utworzono Tymczasowe Siły Zbrojne Narodów Zjednoczonych w Libanie (United Nations Interim Force in Lebanon – UNIFIL).

Zadania UNIFIL-u określono następująco:

- potwierdzenie wycofania wojsk izraelskich z rejonu Połudn. Libanu,
- przywrócenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa,
- pomoc rządowi libańskiemu w przejęciu kontroli nad okupowanym obszarem.

Pacjenci w salach szpitalnych

Siły Pokojowe w Libanie na przestrzeni ponad 20 lat funkcjonowania przeszły wiele zmian, zarówno organizacyjnych, jak i pod względem składu narodowościowego.

Aktualnie w skład UNIFIL-u wchodzi:

- polski batalion logistyczny,
- ghański batalion piechoty,
- indyjski batalion piechoty,
- ukraiński batalion inżynieryjny,
- francuska kompania ochrony.

Główne zadania Polskiego Kontyngentu Wojskowego:

- transport materiałów i produktów do rejonu operacyjnego,
- magazynowanie materiałów i produktów oraz ich ochrona,
- remonty i utrzymywanie pojazdów UNIFIL w II linii transportowej i wykonywanie napraw typu „B”,
- wykonywanie zadań w zakresie I pomocy medycznej, zaopatrzenia med., ewakuacji medycznej i doraźnej pomocy,
- ochrona i obrona wyznaczonych rejonów odpowiedzialności.

GRUZJA

GRUZJA

Pow.: 69,7 tys km²

Ludność: 5,464 mln.

Stolica: Tbilisi

Jęz. urzęd.: gtuziński,
ormiański
i rosyjski

Stosunki między Abchazami i Gruziniami od wielu lat pogarszały się. Narastały tendencje separatystyczne. W 1990 roku lokalne władze Abchazji znów ponowiły próby oderwania się od Gruzji. Abchazja od 1931 r. wchodziła jako Autonomiczna Socjalistyczna Republika Radziecka w skład Gruzjińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Uzyskanie przez Gruzję niepodległości w 1991 r., nie przyniosło podobnej wolności Abchazom. Stąd nasilenie zbrojnych konfrontacji.

W 1993 r. wysłannik Sekretarza Generalnego ONZ rozpoczął mediację między stronami. W rok później podpisano porozumienie o przerwaniu ognia.

Do nadzoru nad tym porozumieniem Rada Bezpieczeństwa powołała Misję Obserwacyjną ONZ w Gruzji (UNOMIG).

Mimo to konflikt przerodził się w wojnę domową. Podpisano jeszcze jeden układ, tym razem w Moskwie w 1994 roku. Strony zgodziły się na nadzór sił zbrojnych Wspólnoty Niepodległych Państw.

Pokój w Gruzji przywracały więc oddziały WNP, obserwatorzy UNOMIG, a także OBWE.

Grupy obserwatorów OBWE

OBWE – misja w Gruzji
OSCE – mission in Georgia

TADŻYKISTAN

TADŻYKISTAN

Pow.: 143100 km²

Ludność: 5,358 mln.

Stolica: Duszambe

Jęz. urzęd.: tadżycki, uzbecki, rosyjski

W wyniku rozpadu Związku Radzieckiego, Tadżykistan stał się w 1991 roku niepodległym państwem.

Kraj jednak pogrążył się w kryzysie ekonomicznym i społecznym. Coraz bardziej do głosu dochodzili islamscy tradycjonałiści.

W 1992 roku wybuchła wojna domowa. Zginęło 50 tys. osób, 400 tys. stało się uchodźcami i opuściło granicę, a 600 tys. zostało przesiedlonych w granicach państwa.

Po uzgodnieniach w Teheranie w 1994 roku Rada Bezpieczeństwa ONZ powołała Misję Narodów Zjednoczonych w Tadżykistanie (UNMOT). Współpracowała ona z siłami pokojowymi Wspólnoty Niepodległych Państw oraz Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).

Misja ta działała w latach 1995–2000.

ETIOPIA

ETIOPIA

Pow.: 1104,3 tys. km²

Ludność: 51,6 mln. (1992)

Stolica: Addis Abeba

Język urzęd.: amharski

Jedn. monet.: birr

W latach 1984–1985 Etiopię nawiedziła kłęska suszy, która spowodowała spadek zbiorów zboża i w konsekwencji masowy głód w górskich częściach tego państwa.

Międzynarodowa społeczność pod flagą ONZ podjęła akcję pomocy dla głodujących. Do działań w tym zakresie przystąpiła m.in. Polska Lotnicza Eskadra Etiopii.

W polskich śmigłowcach międzynarodowe ekipy medyczne docierały do wiosek, transportowały sprzęt medyczny i wyposażenie doraźnych szpitali.

Najistotniejszym zadaniem było dostarczanie żywności.

TERYTORIUM BYŁEJ JUGOSŁAWII

JUGOSŁAWIA

Pow.: 102,2 tys. km²

Ludność: 10,5 mln (1992)

Stolica: Belgrad

Jęz. urzęd.: serbski

Jedn. monet.: dinar

Składa się z Serbii (z okręgami Kosowo i Wojwodina) oraz Czarnogóry.

Balkany rys historyczny konfliktu

Socjalistyczna, Federacyjna Republika Jugosławii była członkiem ONZ. W 1991 roku dwie z jej republik – Słowenia i Chorwacja wystąpiły z federacji, ogłaszając niepodległość. Serbowie chorwaccy, wspierani przez armię, stanęli w opozycji. Wybuchła wojna.

CHORWACJA

CHORWACJA

Pow.: 56,5 tys. km²

Ludność: 4,8 mln. (1991)

Stolica: Zagrzeb

Jęz. urzęd.: chorwacko-serbski

Jedn. monet.: kuna

4 krainy historyczne: Chorwacja właściwa, Słowenia, Dalmacja i Istria.

Wkrótce Bośnia i Hercegowina także wybrały niepodległość. Popierali ten krok bośniaccy Chorwaci i Muzułmanie, ale oponowali przeciw temu bośniaccy Serbowie. Wybuchł konflikt zbrojny. Starcia stawały się coraz bardziej krwawe.

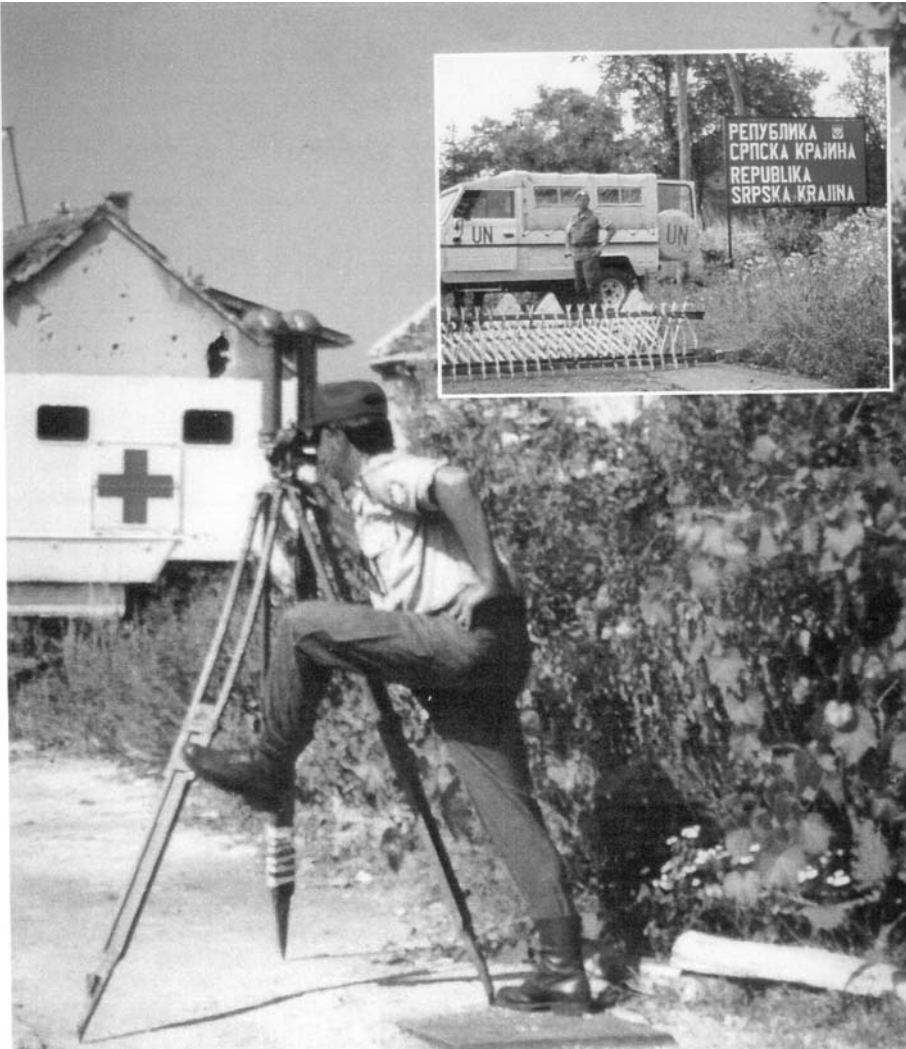
Patrol pieszy na ulicach chorwackiego miasteczka

Do walk stanęli Albańczycy. Nasiliły się czystki etniczne. Drogi i pola zapęłniły się uchodźcami. Napięcie narastało.

Dopiero w 1995 roku pokojowe rozmowy w Dayton zakończyły 42-miesięczną wojnę, podczas której z samego tylko personelu ONZ zginęło 230 osób.

Od początku konfliktu organizacje międzynarodowe usiłowały rozdzielić zwaśnione strony. Początkowo, głównie pomocy humanitarnej udzielał UNPROFOR.

Później na Bałkany wkroczyły siły NATO. Wśród nich na posterunkach KFOR w Kosowie działają do dziś żołnierze z Polsko-Ukraińskiego Batalionu Sił Pokojowych. Są wśród nich również Litwini.

W Siłach Przywracania Pokoju (IFOR) oraz w Siłach Stabilizacyjnych NATO (SFOR) pełnią swą służbę kompanie operacyjne z Nordycko-Polskiej Grupy Bojowej. Nadzorują tam przestrzeganie porozumień w pasie przygranicznym, zapobiegają waśniom etnicznym, ochraniają konwoje z żywnością i pomocą humanitarną.

W tym dziele wspierają ich cywilne służby policyjne, wśród których są także Polacy. Służby te nadzorują działania lokalnych sił policyjnych w celu zapewnienia respektowania praw człowieka, a także budują zaufanie pomiędzy stronami konfliktu i pomiędzy służbami policyjnymi oraz społecznością, w obrębie której działają.

UNPROFOR (United Nations Protection Force). Nowym etapem zaangażowania Polski w misje pokojowe ONZ, był udział w zapewnieniu pokoju w byłej Jugosławii. Tu też nasi żołnierze wystąpili po raz pierwszy w charakterze operacyjnym, patrolując obszar nadzorowany, chroniąc ważne instalacje, eskortując konwoje humanitarne, itd. Misja trwała od kwietnia 1992 do maja 1995 roku, tak więc polski batalion służył w ramach UNPROFOR, a więc potem UNCRO przez trzy lata. Następnie w ramach NATO wszedł w skład sił Brygady Nordycko-Polskiej IFOR.

ALBANIA

ALBANIA

Pow.: 28,7 tys. km²

Ludność: 3,4 mln (1992)

Stolica: Tirana

Jęz. urzęd.: albański

Jedn. monet.: lek

Podobnie było w Albanii, gdzie właśnie etniczne i religijne doprowadziły do krwawych starć i masowych migracji ludności.

Przywracaniem spokoju zajęły się siły zbrojne NATO. W ich składzie działają również Polacy.

Oficerowie ze sztabu KFOR J3-OPS

Pożegnanie z dowódcą KFOR w Darres (Albania)

KOSOWO

KOSOWO

W latach 1946–1971 było autonomicznym okręgiem w Serbii, w Jugosławii. Na północy i wschodzie graniczy z Jugosłowiańską Republiką Serbii, na płn.-zach. z Czarnogorą, na południu z Macedonią i Albanią.

Pow.: 10887 km²

Ludność: 1 954 747 (1991)

Najbardziej krwawe czystki etniczne były w tym rejonie. Kosowcy Albańczycy mordowali Serbów, ci zaś swych albańskich sąsiadów.

Do dziś jest to najbardziej zapalny punkt w Europie.

Stabilizację sytuacji powierzono wojskom pod auspicjami NATO i OBWE.

W Kosowie broń musi być zawsze gotowa do użycia

Gdzie żołnierze, tam i dzieci. Tak jest we wszystkich krajach.

Kontrola drogowa w poszukiwaniu broni.

Na patrolu

POSŁUGA RELIGIJNA

Noc Wigilijna w Służbie Pokoju

*Gdy zabłyśnie na niebie wigilijna gwiazda
I głos dzwonek obwieści, że Bóg już się rodzi,
Może na tej umęczonej i nieszczęśliwej ziemi
Ktoś krzyknie: Dosyć wojny, pokój z Chrystusem przychodzić.*

*Tutaj opłatek jest taki jak w Polsce – biały,
Choinka zielona i podobnie pachnąca,
Lecz wypalony dom, co może dzięki nam stoi jeszcze cały,
Każe nam stać na posterunkach IFOR czy UN – bez końca.*

*Daleko, bardzo daleko od domu,
Lecz aż nie tak, by było to na krańcu świata,
Łączymy się dziś myślą z tymi, co zostali...
Czekają na ojca, męża, syna, brata...*

*Pozwólcie lecieć do Was naszym myśłom,
Niech się tym, co ukryte w sercu, nasycą,
Niech się każdemu, kto w tę Noc w polskim mundurze, przyśnią,
I nich powiedzą, że... nie, to już jest tajemnicą...*

Napisałem te strofy w czasie pełnienia służby wojskowej w składzie sił pokojowych organizacji międzynarodowych w Bośni. Wydaje mi się, że oddają to, co każdy z nas czuje, spdzając Wigilijną Noc w polskim mundurze z dala od Ojczyzny, z dala od rodziny. Dedykuję ten wiersz tym wszystkim, którzy w Wigilię byli tak jak ja daleko...

kpt. Maciej Zimny

DUCHOWNI WŚRÓD ŻOŁNIERZY

POLICJA W MIĘDZYNARODOWYCH MISJACH POKOJOWYCH

Polska policja uczestniczy w operacjach pokojowych ONZ od 1992 roku, kiedy decyzją Rządu i uchwałą Rady ministrów Komenda Główna Policji została zobligowana do wytypowania i przygotowania 30 policjantów do służby w ramach misji **UNPROFOR** w byłej Jugosławii.

Aktualnie w Bośni i Hercegowinie służbę pełni 49 policjantów z czego 25 (w tym 3 kobiety) od 27 lutego 2001 r. Z kolei w ramach misji ONZ w Kosowie od 22 września 1999 roku służbę pełni 123 policjantów, z czego 8 – to oficerowie **cywilnej policji ONZ (CIVPOL)**, a 115 należy do **Special Police Unit (SPU)**.

Misje pokojowe z udziałem polskich policjantów

Jugosławia	1992–1995
Irak	1995–1996
Bośnia i Hercegowina	od 1996
Chorwacja	1996–2001
Albania	1997–2001
Tadżykistan	1998–2000
Kosowo	od 1999

Misja ONZ w Kosowie (zwana dalej UNMIK od United Nations Mission In Kossowo) rozpoczęła się w czerwcu 1999 r. (dla porównania: misja policyjna ONZ na Cyprze trwa od 1964 r.)

UNMIK Police została powołana przez Radę Bezpieczeństwa, rezolucją nr 1244 z 10 czerwca 1999 r. Zbudowana jest z trzech głównych elementów: Cywilnej Policji (CIVPOL), Jednostek Specjalnych (Special Police Unit, SPU) oraz Policji Granicznej (Border Police).

Od 1992 roku do chwili obecnej oddelegowanych zostało ponad 300 policjantów (w tym 3 kobiety) do pracy w organizacjach państw: **UNPROFOR** – teren byłej Jugosławii (1992–1997), **UNIPTF** – Bośnia-Hercegowina (1997– r.), **UNBOT** – Tadżykistan (1998–), **UNGI** – Irak (1995–), **Misje Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie: OBWE** – Wschodnia Slavonia (1998–).

MITROVICA • 15 Polaków rannych

Granaty w policję

15 polskich policjantów stacjonujących w Kosowie zostało rannych, w tym jeden ciężko podczas starć ONZ-owskiej policji z Serbami w kosowskiej Mitrovicy. Policję zaatakowano granatami, kiedy rozpraszali tłum na granicy oddzielającej serbską i albańską część miasta. Serbowie zaatakowali po tym, jak aresztowano miejscowego przywódcę. Na zdjęciu: ONZ-owscy policjanci zastępują się w czasie wczorajszych starć na ulicach Mitrovicy.

WOJSKOWY OŚRODEK SZKOLENIA DLA POTRZEB SIŁ POKOJOWYCH ONZ im. gen. broni Władysława Sikorskiego

Szkolenie przed wyjazdem na misję
Training before departure on a mission

Kielce stały się centrum przygotowań polskiego personelu wojskowego do służby w misjach pokojowych w 1989 roku. Wykładowcami są najwyższej klasy specjaliści posiadający wiedzę zarówno teoretyczną, jak i praktyczną z zakresu prowadzenia misji pokojowych (w większości przypadków odbywali oni służbę w misjach pokojowych). Ośrodek może wyszkolić do 800 żołnierzy jednorazowo. W zależności od potrzeb szkoli również obserwatorów. Kursy szkoleniowe obejmują takie zasadnicze specjalności, jak: służby operacyjne, logistyczne, medyczne, obserwatorów wojskowych, żandarmię, saperów itp.

Personel przygotowujący się do misji pokojowych przechodzi szkolenia m.in. z zakresu obsługi broni, czytania map, udzielania pierwszej pomocy. Szczególną wagę przywiązuje się do aspektów bezpieczeństwa, tak by zapewnić polskiemu personelowi odbywającemu służbę w siłach pokojowych maksymalne bezpieczeństwo. Każdy z żołnierzy ma możliwość zapoznania się z historią, kulturą, gospodarką oraz uwarunkowaniami społeczno-politycznymi państwa, na którego terytorium będzie pełnił służbę.

JEDNOSTKA OGÓLNEGO WSPARCIA WSPÓŁPRACY CYWILNO-WOJSKOWEJ

Zadaniami jednostki są:

1. W okresie pokoju.
  - monitorowanie sytuacji w różnych rejonach misji NATO, ONZ i OBWE,
  - weryfikacja sytuacji, gromadzenie danych do ewentualnego wykorzystania w przyszłości,
  - szkolenie personelu CIMIC
  - udział w ćwiczeniach
  - tworzenie bazy danych.

2. Podczas przygotowań.
  - analiza i weryfikacja danych dotyczących sytuacji militarnej i społecznej w strefie objętej misją,
  - udział w ćwiczeniach dyslokacji.

3. Podczas misji.
  - przemieszczenie do strefy objętej kryzysem,
  - udzielenie wsparcia dowództwu misji,
  - współpraca i koordynacja działań z lokalnymi władzami i organizacjami międzynarodowymi,
  - koordynacja planowania wojskowego i władzy cywilnej,
  - rozwiązywanie problemów miejscowej ludności,
  - koordynacja migracji uchodźców,
  - planowanie i organizowanie wprowadzenia ekspertów do utrzymania i odbudowy systemów administracji lokalnej w strefie misji,
  - popularyzacja misji.

POLEGLI W SŁUŻBIE POKOJU

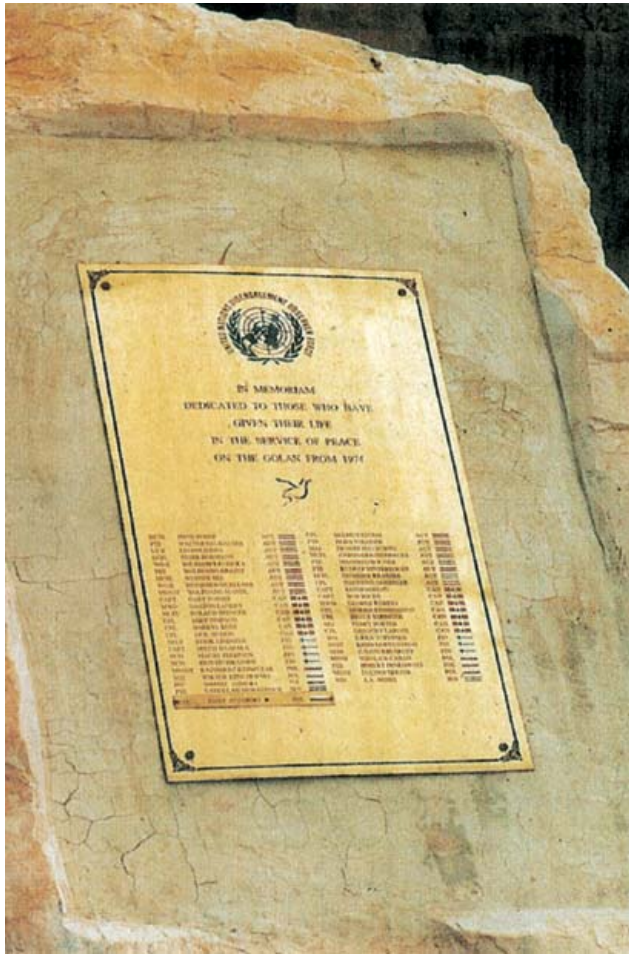
Służba w misjach pokojowych to nie tylko męska przygoda, ale przede wszystkim codzienne narażenie życia.

W ciągu tych pięćdziesięciu lat 49 Polaków poległo w różnych krajach świata, gdzie zaprowadzali spokój, godzili zwaśnione strony i usuwali skutki wojny. Pozostają w naszej pamięci i w pamięci całej, międzynarodowej społeczności „peacekeeperów”. 38 z nich zostało odznaczonych medalem Daga Hammarskjölda, nadawanym przez ONZ pośmiertnie.

Tablica pamiątkowa w UNIFILu w Libanie. Zginęło tam 7 polskich żołnierzy.

Grób plut. Mieczysława STERNIKA – żołnierza Brygady Nordycko-Polskiej IFOR.

Tablica z nazwiskami poległych na Wzgórzach Golan. W tym 6 Polaków.

Złożenie wieńców na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza w Dniu ONZ, 24 października 2002 r.

Tu zginęli polscy saperzy.

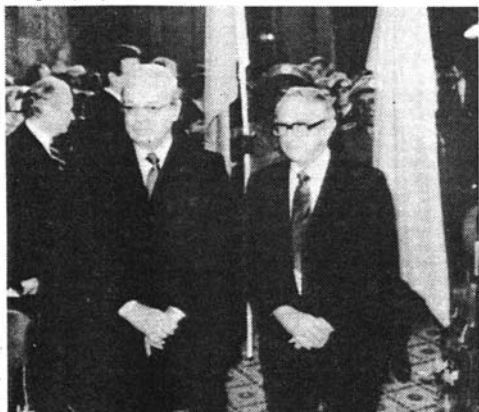
WRĘCZENIE POKOJOWEJ NAGRODY NOBLA

Było ich pół miliona z 58 krajów

Wręczenie Nagrody Nobla dla Sił Pokojowych ONZ

(A) SZTOKHOLM. Jak co roku 10, grudnia, w rocznicę śmierci ich fundatora Alfreda Nobla, odbyły się zarówno w Sztokholmie, jak i w Oslo uroczystości wręczenia nagród noblowskich. Uwaga opinii światowej zwracała się zwłaszcza w stronę stolicy Norwegii, w której wręczono w sobotę Nagrodę Pokojową Nobla przyznaną przez specjalny komitet norweskiego parlamentu (Stortingu) za „działalność na rzecz zbliżenia między narodami, rozbrojenia i krzewienia idei pokojowych”.

Tegoroczny werdykt norweskiego komitetu przyznający nagrodę siłom pokojowym ONZ spotkał się po raz pierwszy od lat z powszechnym międzynarodowym poparciem i stanowił prawdziwe ukoronowanie roku bogatego w różne sprzyjające pokojowi wydarzenia i inicjatywy na świecie.

Międzynarodowa reprezentacja żołnierzy Pokojowych Sił Zbrojnych ONZ odbiera Pokojową Nagrodę Nobla

St. chor. sztab. Edward Ziobro reprezentuje LWP

(INFORMACJA WŁASNA)

Z dużą satysfakcją, także w Polsce przyjęta została wiadomość o przyznaniu Pokojowej Nagrody Nobla Siłom Zbrojnym ONZ, które od wielu lat uczestniczą w wygaszaniu zbrojnych konfliktów i umacnianiu bezpieczeństwa w różnych częściach świata. Satysfakcją jest tym większa, że od 35 lat nieprzerwaną służbę w pokojowych misjach ONZ pełnią żołnierze ludowego Wojska Polskiego.

W tym okresie mundur z polskim orłem na ramieniu i ONZ-owskim emblematem na bierze nosiło ponad 20 tys. żołnierzy polskich. Reprezentowali oni m.in. nasz kraj w składzie grup obserwatorów ONZ w Korei, na Półwyspie Indochińskim, w Nigerii oraz w składzie Polskiej Wojskowej Jednostki Specjalnej, a następnie Polskiego Kontyngentu Wojskowego Sił Zbrojnych ONZ w Syrii.

St. chor. sztab. Edward Ziobro (drugi z lewej) — w gronie kolegów podczas służby na Bliskim Wschodzie.

W 1988 roku Siły Pokojowe Narodów Zjednoczonych (UNPF) zostały nagrodzone Nagrodą Nobla za szczególne osiągnięcia w utrzymaniu pokoju na świecie. Wśród delegatów UNPF na uroczystości rozdania nagród znajdował się przedstawiciel armii polskiej.

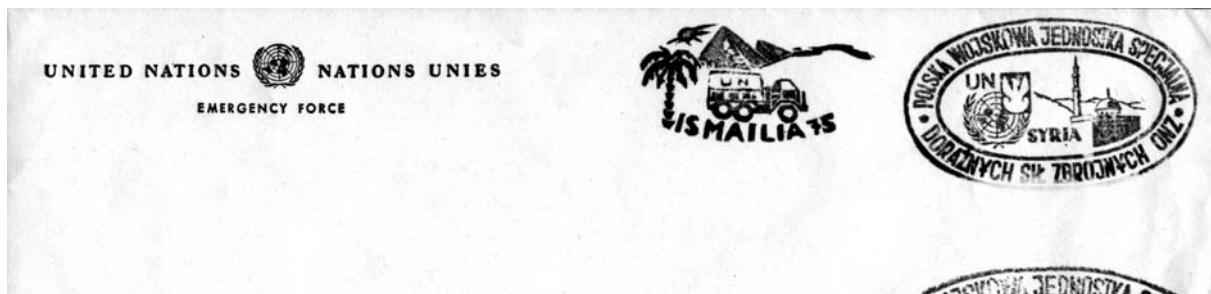
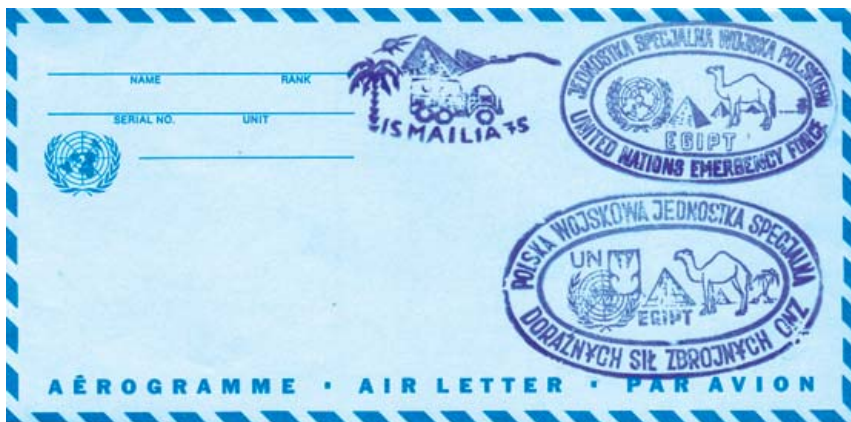

Z okazji wręczenia Nagrody Nobla Siłom Pokojowym ONZ, 10 bm. przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie żołnierze LWP, pełniący służbę pod błękitną flagą na Bliskim Wschodzie, objęli honorowe posterunki w charakterystycznych mundurach tej formacji.

(Foto: WAF — Z. Chmurzyński)

STEMPLE OKOLICZNOŚCIOWE I DATOWNIKI

ODZNAKI MISJI POKOJOWYCH ONZ

Polish Infantry Battalion

UNCRO-POLBATT

UNIFIL-POLLOG

UNPROFOR-POLBAT
SIGNAL PLATOON

INIFIL-POLMEDCOY

UNDOF-POLBATT

UNPROFOR-POL-BAT

WZGÓRZA GOLAN - UNDOF VII

WZGÓRZA GOLAN - VIII ZMIANA

ŻANDARMERIA - POLICE

POLBATT - UNDOF

POLBATT - WZGÓRZA GOLAN
X ZMIANA

POLBATT-UNDOF

IX-X ZMIANA PKW UNIFIL

UNIFIL-13

UNIFIL - XVI

UNDOF - XIII ZMIANA

UNIFIL - 14

POLBAT-UNDOF

POLBAT-UNDOF

NSE-POL SFOR

Polski Kontyngent w Królestwie Arabii Saudyjskiej – 1991

POLBATT-UNDOF

PKW UNIFIL 2002-2003

EMBLEMATY I OZNAKI MISJI POKOJOWYCH ONZ

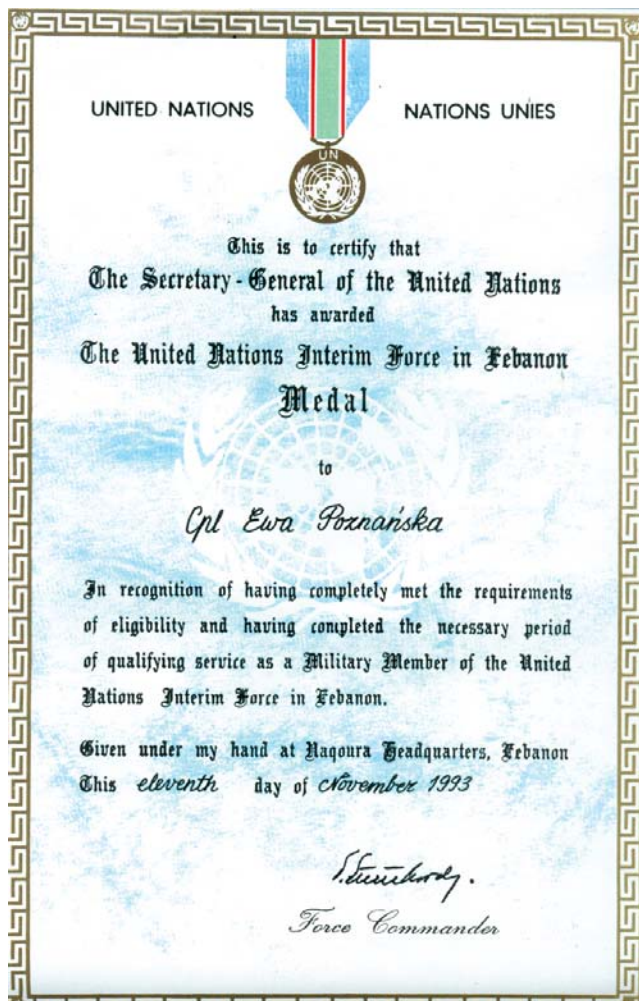

DYPLOMY HONOROWE UCZESTNIKÓW MISJI POKOJOWYCH

Medale ONZ „W Służbie pokoju”
dla polskiej kompanii medycznej
(POLMEDCOY)

TASK FORCE EAGLE

BOŚNIA - HERZEGOVINA

CERTIFICATE OF APPRECIATION

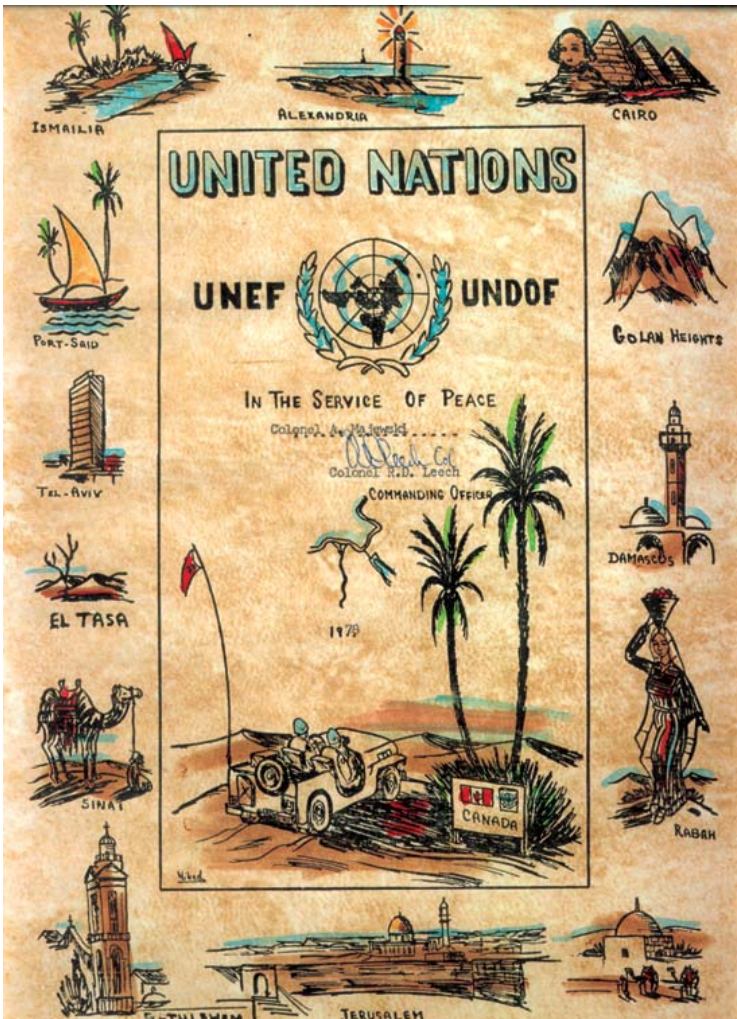
IS PRESENTED TO

pc. Czesław MARCINKOWSKI

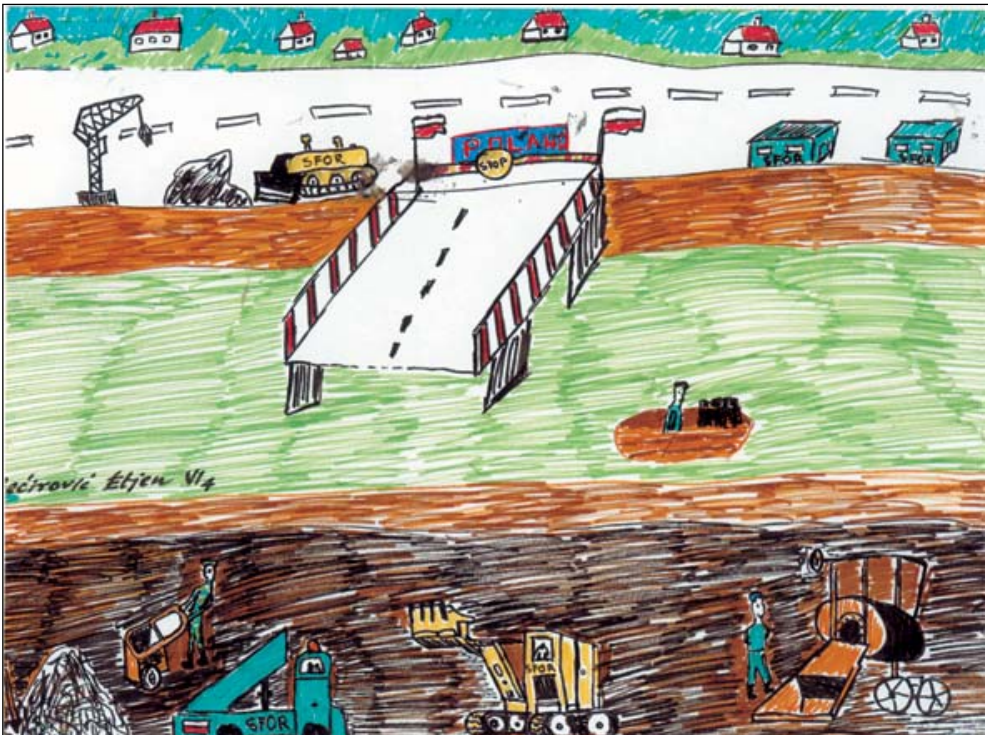
FOR DUTY IN THE FORMER REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

FOR OUTSTANDING CONTRIBUTIONS TO THE SUCCESSFUL PEACE ENFORCEMENT OPERATION IN THE FORMER REPUBLIC OF YUGOSLAVIA DURING OPERATION JOINT GUARD. YOUR DEDICATION TO DUTY, TECHNICAL AND TACTICAL PREPAREDNESS AND PROFESSIONALISM HAVE BROUGHT GREAT CREDIT UPON YOU, YOUR UNIT, AND TASK FORCE EAGLE.

ŻOŁNIERZE POLSCY W OCZACH DZIECI BOŚNIACKICH

vacat

Posłowie

Oddajemy Państwu album ilustrujący 50-letnią działalność polskich „peacekeeperów”, mając świadomość, że nie odzwierciedla on w pełni wszystkich pokojowych misji.

Nie znaleźliśmy w archiwach zdjęć np. z Cypru, Afganistanu, Łotwy i Konga. Brak jest ich także w agencjach fotograficznych. Mało więc zamieszczono w albumie dokumentalnych ujęć wykonanych przez zawodowych fotoreporterów. Większość materiału zawartego na poprzednich stronach pochodzi z prywatnych zbiorów uczestników misji. Wybraliśmy te zdjęcia, które pokazują codzienny trud i otoczenie, w którym przyszło wypełniać zadania przywracania pokoju.

Nie wszystkie fotografie, jakie do nas dotarły były opisane. Jednak ze względu na ich wartość poznawczą, postanowiliśmy je opublikować.

Mamy nadzieję, że Czytelnicy pomogą nam w identyfikacji osób, podpowiedząc, co można jeszcze ulepszyć i poprawić. Liczymy też na przysłanie zdjęć z różnych stron świata, gdzie uczestniczyli Państwo w międzynarodowych misjach pokojowych.

Prosimy o wybaczenie wszelkich niedociągnięć i uchybień, jakie znalazły się w naszym opracowaniu. Z Państwa pomocą, kolejne wydanie albumu będzie poprawione i uzupełnione o nowe materiały.

Za tę życzliwą pomoc z góry dziękujemy.

Nasz adres:

Zarząd Główny Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ,
ul. Banacha 2,
00-909 Warszawa,
tel. (MON) 826 570
lub miejski:
0 (prefiks) 22 682 65 70.

vacat

Spis zawartości

Wstęp – Jerzy Szmajdziński, minister ON	5
Polscy żołnierze w misjach pokojowych 1953–2001	6
Korea	8
Wietnam, Laos, Kambodża	11
Nigeria	19
Egipt	20
Syria	37
Namibia	42
Irak	44
Kuwejt	46
Arabia Saudyjska	47
Liban	50
Gruzja	54
Tadżykistan	56
Etiopia	58
Terytorium byłej Jugosławii	59
Chorwacja	60
Albania	66
Kosowo	67
Posługa religijna	69
Policja w międzynarodowych misjach pokojowych	71
Wojskowy Ośrodek Szkolenia dla Potrzeb Sił Pokojowych ONZ	
im. gen. broni Władysława Sikorskiego	73
Jednostka Ogólnego Wsparcia Współpracy Cywilno-Wojskowej	74
Polegli w służbie pokoju	75
Wręczenie pokojowej Nagrody Nobla	77
Stemple okolicznościowe i datowniki	78
Odznaki misji pokojowych ONZ	80
Emblematy i oznaki misji pokojowych ONZ	82
Dyplomy honorowe uczestników misji pokojowych	86
Żołnierze polscy w oczach dzieci bośniackich	90
Posłowie	93

Projekt graficzny: *Studio C*
Przygotowanie i koncepcja albumu *Zbigniew Bednarski*
Redakcja *Andrzej Zasieczny*

Zdjęcia: Archiwum Centralnej Biblioteki Wojskowej, Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, Centralnego Archiwum Wojskowego oraz Archiwum Dokumentacji Mechanicznej (autorów: Jana Ignaczaka, Bogdana Bartnikowskiego, Adama Wojdyły, Ireneusza Sobieszczuka, Stanisława Syndomana i Leszka Wróblewskiego), a także ze zbiorów prywatnych: Zbigniewa Bednarskiego, Tadeusza Dytko, Jana Kempary, Henryki Kowalskiej, Czesława Marcinkowskiego, Tadeusza Michalskiego, Hanny Nowakowskiej, Jerzego Piotrowskiego, Ewy Poznańskiej, Mariana Reibergera, Mariana Saletry, Tadeusza Królikiewicza i Jana Zasadzińskiego

Wydawca pragnie podziękować płk. Zdzisławowi Sawickiemu za udostępnienie zbioru odznak, emblematów i naszywek jednostek Wojska Polskiego uczestniczących w misjach pokojowych ONZ

Wiersze zamieszczone na s. 23, 26 i 34 pochodzą z tomiku *Pustynne piaski* kmdr. lek. Zbigniewa Jabłońskiego

Agencja Wydawnicza CB Andrzej Zasieczny
01-492 Warszawa, ul. Okopowa 78
tel./fax (0-prefiks-22) 636-46-36
Adres do korespondencji: Agencja Wydawnicza CB
Skr. poczt. 48, 02-498 Warszawa 125
Wydanie I
Warszawa 2002
Łamanie i komputerowa obróbka zdjęć: Agencja Wydawnicza CB
Druk i oprawa: Agencja Wydawnicza CB